

конкурента. Кожний з цих показників ринкової частки дає корисну інформацію про ринкову діяльність навчального закладу і його потенціал.

Після оцінки поточного ринку можна перейти до прогнозування майбутнього ринкового попиту. Процес прогнозування починається із переліку тих факторів, які можуть вплинути на майбутній попит. При цьому виділяють такі групи факторів:

1) неконтрольовані фактори макросередовища (стан економіки, платоспроможність населення, рівень освіти в державі та ін.),

2) фактори конкуренції (нові програми конкурентів, рівень оплати за навчання, матеріально-технічна база конкурентів та ін.),

3) фактори, що стосуються діяльності самого навчального закладу.

Варто зазначити, що для прогнозування попиту на освітні послуги навчальні заклади найбільш часто використовують такий метод прогнозування як екстраполяція трендів, оскільки мають в своєму розпорядженні точні звіти про попит на їхні освітні послуги в минулому (результати обсягів набору студентів у минулі роки). Тому це один із найпростіших методів прогнозування.

Література:

1. Котлер Ф. Стратегічний маркетинг для навчальних закладів / Ф. Котлер, Карен Ф.А. Фокс, [пер. з англ.]. – К.: УАМ, Вид. Хімджест, 2011. – 580с.

2. Кратт О.А. Ринок послуг вищої освіти: методологічні основи дослідження кон'юнктури / О.А. Кратт. – Донецьк: ООО «Юго-Восток, Лтд», 2003. – 360 с.

УДК

К.В. Тимошук,

І.М. Паславська, к.е.н, доцент

Л.М. Зомчак, к.е.н., доцент

Львівський національний університет імені Івана Франка

**ІННОВАЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ ЯК НЕОБХІДНА УМОВА
ЕКОНОМІЧНОГО ЗРОСТАННЯ В УКРАЇНІ**

K.V. Tymoshchuk

I.M. Paslavska, Ph.D., Assoc. Prof.

L.M. Zomchak, Ph.D., Assoc. Prof.

**INNOVATIONS AS NECESSARY CONDITION FOR ECONOMIC
GROWTH**

Рецесія, інфляція, безробіття стали сучасними трендами, про які говорять не тільки науковці. Ці проблеми турбують економіки розвинених країн і особливо гостро країн, що розвиваються, серед яких і Україна. Вони проникли в сучасне життя і заставляють людство фокусувати свою увагу на них,

слідкувати за їх динамікою та шукати все нові і ефективніші шляхи подолання цих явищ.

Світова економіка перебуває у стані турбулентності зі стартом 2016 року. Фондові ринки різко падають, країни з економікою, що розвивається, лихоманить у відповідь на різке зниження цін на сировинні товари; приплив біженців продовжує дестабілізувати Європу; зростання Китаю помітно сповільнилося у відповідь на розворот капітального потоку; США знаходиться в політичному паралічі. Кілька найбільших банків борються щосили, щоб утримати світову економіку у вертикальному положенні [1].

Повертаючись з міжнародних арен до національної, варто зазначити, що вплив світових тенденцій «підігривається» нестабільним геополітичним становищем України та економічною спадщиною минулих років. Існує низка внутрішніх ризиків розвитку економіки України, в основному пов'язані військовими діями на Донбасі, збільшенням боргового навантаження на бюджет та в той же момент виснаження міжнародних резервів. Зважаючи на економічну ситуацію, що склалася, очевидно, питання як сформувати середовище для зростання ВВП стає не просто актуальним, а життєвонеобхідним.

«Краща протиотрута до стагнації - це виробництво вдосконалених товарів та послуг, що роблять життя кращим, будь-то кондиціонер, вакцини, або обмін текстовими повідомленнями», - пише Bloombergreport 2015 [3].

Звертаючись до Адженди 2030 [2], якої людство має на меті досягнути вже за наступні 14 років, то варто підкреслити те, що однією з 17 цілей сталого розвитку є ціль №9 – індустрія, інновації та інфраструктура: розбудова стійкої інфраструктури, сприяння всебічному і сталому процесу індустріалізації і стимулювання інновацій. Адже зрозуміло, що сталий розвиток та економічне зростання не можливі без інноваційних процесів та вдосконалення, тому зв'язок між економічним зростанням і інноваціями є очевидним.

Економічна література часто передбачає прямий причинно-наслідковий зв'язок між інноваціями та економічним зростанням. Інновації розглядаються як один з найбільш важливих засобів, за допомогою яких фірми конкурують і ростуть, особливо в нинішню епоху економічних знань. Інноваційність є визначальною характеристикою сучасних науково-технічних, виробничих, соціально-економічних та усіх суспільних процесів. Від оволодіння інноваційними механізмами розвитку залежить і доля України: чи рухатиметься вона в напрямі входження до числа розвинених країн, чи залишиться стагнуючою країною на узбіччі науково-технічного і соціального прогресу [4].

Економічне зростання спричинене інноваціями вже не є прерогативою країн з високим рівнем доходу. Країни, що розвиваються, все частіше створюють необхідні умови, спрямовані на підвищення їх інноваційного потенціалу. Інноваційна політика прийняла різні форми в залежності від потреб країн; деяким країнам, що розвиваються, вдалося досягти постійного рівня покращення за рахунок інновацій; інші все ще борються.

За даними щорічного аналізу «Global Innovation Index 2015» [6], що проводиться протягом 8 років Всесвітньою організацією інтелектуальної власності, Україна займає 64 місце у рейтингу 141 країни світу за показником інноваційності. Поруч розмістилися Сейшильські острови, Сербія та Монголія. У регіоні (Europe) за ГІІ показником Україна посідає третю сходинку знизу, залишивши позаду лише Боснію, Герцоговину і Албанію, то значне відставання від країн регіону в питаннях інноваційних змін стає очевидним. Попри це, 47-ме місце за коефіцієнтом віддачі від інновацій на протигагу 84-му за величиною інвестицій в них свідчить про наявність ефективності технологічних змін, що відбуваються в країні.

Bloomberg innovation index[3]аналізує 69 економік. Найвища сходинка України - в розрізі освіти. Проте, можна констатувати факт, що поруч із «відмінниками» Росією та Ізраєлем, інновації не є національною перевагою, адже у розрізі досліджень (R&D) та розробок, країна лише 42-га, 50-та за показником виробництва доданої вартості на душу населення.

З огляду на всебічний аналіз економічної ситуації в Україні, можна зробити висновок, що основою здійснення економічних реформ та побудови якісно нової економічної системи в Україні має стати посилення значення науково-технічних, а саме інноваційних компонентів господарського зростання як факторів активізації та якісного удосконалення виробництва відповідно до визначальних тенденцій світового економічного розвитку. Вплив інновацій на соціально-економічний розвиток може призвести до радикальних структурних змін в економіці та суспільстві. Беручи до уваги макроекономічну ситуацію та світові і національні тенденції, інновації та інноваційна діяльність сьогодні, як ніколи стають вирішальним і необхідним чинником економічного зростання в Україні.

Література:

1. Project Syndicat [Електронний ресурс] [Веб-сайт]. – режим доступу <https://www.project-syndicate.org/columnist/jeffrey-d-sachs>
- 2.Sustainable development [Електронний ресурс] [Веб-сайт]. – режим доступу <http://www.un.org/sustainabledevelopment/development-agenda/>
- 3.Bloomberg innovation index[Електронний ресурс] [Веб-сайт]. – режим доступу <http://www.bloomberg.com/graphics/2015-innovative-countries/>
- 4.Інноваційна Україна 2020 : національна доповідь / за заг. ред.В.М. Гейця та ін. ; НАН України. – К., 2015. – 336 с.
- 5.Global Innovation Index 2015 [Електронний ресурс] [Веб-сайт]. – режим доступу [GIIhttps://www.globalinnovationindex.org/userfiles/file/reportpdf/gii-full-report-2015](https://www.globalinnovationindex.org/userfiles/file/reportpdf/gii-full-report-2015)